

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง "การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของจีนในไทยและผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-จีน" มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ เพื่อศึกษาการลงทุนของจีนในไทยว่ามีแรงจูงใจใดบ้าง และเพื่อศึกษาปัจจัยการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของจีนในไทยว่ามีส่วนสนับสนุนการลงทุนของจีนในไทยหรือไม่ และอย่างไร รวมทั้งเพื่อศึกษาว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของจีนในไทยส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-จีน อย่างไร การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการใช้วิธีการวิจัยทางเอกสาร และการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาสรุปสาระสำคัญได้ 3 ประการ คือ

ประการแรก ไทยกับจีนมีความสัมพันธ์กันมายาวนานทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม โดยที่ทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์ทางการทูตใน ค.ศ. 1975 และหลังจากนั้นก็ติดต่อสัมพันธ์กันเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ในช่วง ค.ศ. 1975-2002 จีนได้ลงทุนในไทยเป็นอันดับห้าในระดับโลกและเป็นอันดับหนึ่งในระดับภูมิภาคอาเซียน เนื่องด้วยความได้เปรียบของไทยที่มีเหนือกว่าประเทศอื่นในอาเซียน ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ที่มีความใกล้ชิดกันพิเศษ มีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น และมีการผสมกลมกลืนมากกว่าหลายประเทศในอาเซียน ทั้งนี้การลงทุนของจีนในไทยได้ถูกกำหนดด้วยยุทธศาสตร์หลายประการ เช่น ยุทธศาสตร์การก้าวออกไปลงทุนในต่างประเทศ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจจีนกับอาเซียน และความร่วมมือในกรอบอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง สิ่งเหล่านี้ได้เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญของจีนในการขยายการลงทุน โดยไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพสูง ทั้งทางภูมิยุทธศาสตร์ ภูมิรัฐศาสตร์ และภูมิเศรษฐศาสตร์ ที่จะเป็นฐานการลงทุนเพื่อเอื้ออำนวยในการกระจายสินค้าไปยังตลาดอาเซียนและตลาดโลก

ประการที่สอง การลงทุนของจีนในไทยมีอัตราการขยายตัวในช่วงหลังที่จีนเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก ค.ศ. 2001 จีนสามารถก้าวขึ้นมาเป็นมหาอำนาจทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง มีปริมาณเงินทุนสำรองระหว่างประเทศมากเป็นอันดับหนึ่งของโลก มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง มีบริษัทข้ามชาติจีนที่มีศักยภาพ เงินทุน เทคโนโลยี และประสบการณ์ และจีนมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศ โดยแรงจูงใจของจีนในการเข้ามาลงทุนในไทย เพื่อการแสวงหาตลาดในไทยและตลาดของอาเซียน ทรัพยากรและวัตถุดิบ เช่น ยางพารา น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ และสินค้าอุปโภคบริโภค แหล่งที่ตั้งของไทยก็ถือได้ว่าเป็นความได้เปรียบทางภูมิยุทธศาสตร์ของภูมิภาค นโยบายและสิทธิพิเศษที่บริษัทจีนได้รับการสนับสนุนจากไทยและประเทศสมาชิกของอาเซียน

ประการที่สาม การลงทุนของจีนในไทยมีความได้เปรียบทั้งปัจจัยทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เนื่องจากความสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างไทยกับจีนมีความใกล้ชิดกันเป็นพิเศษ เพราะผลประโยชน์ทางการเมืองและความมั่นคงในช่วงทศวรรษ 1980 ในการเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจไทยกับจีนมีผลประโยชน์ร่วมกันในช่วงหลังทศวรรษ 1990 โดยไทยเป็นประเทศที่สนับสนุนจีนในการเข้ามามีความสัมพันธ์กับประเทศสมาชิกของอาเซียนในการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมก็คือ คนไทยเชื้อสายจีนได้ผสมกลมกลืนในสังคมไทย และสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับจีน และในส่วนของผลกระทบการลงทุนของจีนในไทยนั้น เมื่อมีการลงทุน การเผยแพร่แบรนด์สินค้าจีน ศิลปะจีน ภาษาและวัฒนธรรมจีน ในไทยด้วยแล้วก็คงกล่าวได้ว่าการลงทุนลักษณะข้ามชาติของจีนในไทยจะเพิ่มขึ้นอีกมาก ควบคู่ไปกับการดำเนินนโยบายความสัมพันธ์ไทย-จีนที่ใกล้ชิด บนพื้นฐานที่เอื้อประโยชน์ร่วมกันทั้งในด้านความมั่นคง การเมือง และเศรษฐกิจ